

[Laurits Pedersen.]

svare nogen Skat til Staten; derimod svarer de jo i fuldt Omfang Skat til Kommunen af deres Indtægt.

Vi har inden for Andelsforeningerne og ikke mindst inden for Brugsforeningsbevægelsen i mange Aar givet Udtryk for, at vi var villige til at tage den Beskatningsform op til Behandling, saaledes at vi kunde faa en mere rationel Form for Beskatning af disse Foreninger, der gaar uden for Medlemskredsen, og jeg kan til min Tilfredshed sige, at mit Parti ogsaa i vor Programudtalelse har givet Udtryk for, at vi var villige til at gaa ind i en Forhandling om en Løsning af dette Skatteespørgsmaal paa mere rationelt Grundlag.

Købmandsorganisationerne har stillet Forslag op, som ikke har været til at diskutere, og det viser sig ogsaa her i Dag, at dette Krav fra Købmandsorganisationerne om, at Foreninger, der handler med Medlemmer og Ikke-Medlemmer, skulde beskattes af deres fulde Indkomst, er der ikke nogen i denne Sal, der vil skrive under paa. Og det vilde ogsaa være ganske urimeligt. Lad os sammenligne to Handelsforretninger, begge med en Omsætning paa 100 000 Kr. Den ene er en Brugsforening, der kun handler med Medlemmer; den anden Handelsforretning indehaves af en Købmand. Hver af disse Forretninger har en aarlig Indtjening paa 10 000 Kr. Brugsforeningen fordelte den allervæsentligste Part blandt Medlemmerne; Købmanden putter det indtjente i sin egen Lomme til eget Forbrug. Naar man saa, som man fra Købmandsside har gjort det, siger, at disse to Beløb er ens skattemæssigt set og bør beskattes lige stærkt, vil jeg gerne sige som den ærede Ordfører for Det konservative Folkeparti (Korsgaard), der ved første Behandling af det af Ministeren fremsatte Forslag sagde, at det betragtede han som en Spøg. Betragtninger, der gaar ud paa, at disse to indtjente Beløb i disse to vidt forskellige Forretninger behandles ens skattemæssigt set, maa jeg anse for en Spøg, og det viser sig ogsaa, at der ingen er her i Salen, der tør staa bag ved Kravet om, at de behandles ens skattemæssigt set.

Det var med Tilfredshed, vi fra Andelsforeningernes Side, ogsaa fra Brugsforeningernes Side, saa paa det i Efteraaret forelagte Forslag. Vi hørte Finansministeren under Behandlingen af et andet Skatteforslag give Løfte om, at han ved førstkommende Lejlighed vilde foreslaa en Ændring i Brugsforeningsbeskatningen, og det var med Tilfredshed, vi saa, da det Forslag forelaa for Rigsdagen, at det i alt væsentligt

var udarbejdet paa Grundlag af det i sin Tid nedsatte Udvalgs Arbejde og paa Grundlag af den af Andelsforeningerne og Brugsforeningerne afgivne Betænkning. Men desværre er det ikke det Forslag, der foreligger her i Dag — det skal jeg komme tilbage til senere.

Jeg vil gerne have Lov til at fremsætte nogle Bemærkninger om Brugsforeningernes Indsats gennem Tiderne paa Varefordelingens Omraade. Vi ved jo alle, hvorledes Brugsforeningerne opstod. Det begyndte smaat i sin Tid. Princippet, som vi havde faaet fra England, var, at man sluttede sig sammen om at foretage billige Indkøb af Varer, saaledes at den fattige Mand gennem sit Vareindkøb kan opnaa samme Fordele som den velhavende. Det blev i og for sig rigtigt sagt af det ærede Medlem Hr. Valdemar Thomsen. Det, der skete, var, at Arbejdere og fattige Mennesker gennem denne Sammenslutning med solidarisk Ansvar kunde opnaa den store Købers Fordele. Varerne fordeles til Dagspris, og ved Aarets Slutning fordeles det eventuelle Overskud i Forhold til det Vareindkøb, der har fundet Sted gennem Aaret. Der er ikke Tale om Indtjening ved denne Handel, der er Tale om Besparelse.

Købmandsorganisationerne regnede ikke med Brugsforeningerne paa det Tidspunkt, ikke før Severin Jørgensen fik sin Kongstanke gennemført: at Brugsforeningerne ikke kunde løse Opgaven rationelt paa Varefordelingens Omraade, før de selv havde startet deres fælles Grossistforretning eller fælles Indkøbsforening, nemlig Fællesforeningen. Da det var sket, viste det sig, at de kunde, og de kunde ogsaa sætte ind ud over Fordelingen af det eventuelle Overskud. De kunde gennem Konkurrencen paa det prismæssige Omraade effektivt imødegaa Sammenslutninger, Monopolsskaber og Trustdannelser.

Det er ganske givet, at ned gennem Tiderne har Brugsforeningernes Tilstedeværelse, selv om man har handlet paa den gamle Basis med Dagsprisen og Fordeling af Overskuddet, været en mægtig indirekte Faktor i hele Prisdannelsen og Kalkulationen paa Vareprisomraadet. Det har været en meget stærk Bevægelse. Ikke mindst ude i Landdistrikterne har Brugsforeningernes Tilstedeværelse været en Revolution paa Varefordelingens Omraade. Jeg tager ikke i Betænkning at sige, at Brugsforeningerne, som de virker i Dag, er af en saadan Beskaffenhed, at man i det fjerneste Sogn kan købe sine Varer billigere og bedre end paa de bedste Strøg inde i Købstæderne.